

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11
The 11th STOU National Research Conference

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนมังคุดแปลงใหญ่ จังหวัดจันทบุรี
Factors Affecting to the Success Operations of Mangosteen Collaborative Farming Community
Enterprise in Chanthaburi Province

ณิชศิกา ชาวนาฟาง (Nichasipha Chaonafang)¹ เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (Chalemsak Toomhirun)²

จินดา ขลิบทอง (Jinda Khlibtong)³

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะทั่วไปของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน 2) การดำเนินงาน 3) ความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน 4) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานกับความสำเร็จ และ 5) แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ประชากรในการวิจัย คือ วิสาหกิจชุมชนมังคุดแปลงใหญ่ในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 5 แห่ง สุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เป็น วิสาหกิจชุมชนมังคุดแปลงใหญ่ศึกษากลุ่ม เก็บข้อมูลจากสมาชิกกลุ่มทั้งหมดจำนวน 63 ราย เก็บข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติความสัมพันธ์ วิเคราะห์สหสัมพันธ์ และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า 1) สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 46.97 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ไม่มีตำแหน่งในชุมชน ระยะเวลาเป็นสมาชิกกลุ่มเฉลี่ย 3.98 ปี 2) การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านผู้นำกลุ่มและคณะกรรมการกลุ่ม ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ด้านการผลิตและการตลาด ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก และด้านการเงิน ตามลำดับ 3) ความสำเร็จประกอบด้วย ด้านความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ ด้านการจัดการผลผลิตและสินค้า และด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิก และการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความสำเร็จ และทำนายความสำเร็จได้ร้อยละ 52.7 5) แนวทางการส่งเสริมได้แก่ บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความรู้การผลิตมังคุดคุณภาพ การแปรรูป การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และการตลาด ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในทุกกิจกรรม

คำสำคัญ ความสำเร็จ วิสาหกิจชุมชนมังคุดแปลงใหญ่ การดำเนินงาน

¹ นักศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนากาเกษตร) แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช little0_0girlie@hotmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช artoom@hotmail.com

³ รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช arkjin@hotmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

Abstract

The objectives of this research were to study 1) general characteristics of members, 2) operations of Community Enterprise, 3) success of community enterprises, 4) the relationship between operation factors and success, and 5) guidelines for extension of operations. The research population were 5 Mangosteen Collaborative Farming Community Enterprise in Chanthaburi Province. The group randomly sampled to be the Khitchakut Mangosteen Collaborative Farming Community Enterprise. Data were collected from a total of 63 group members by an interview and analyzed using frequency, percentage, minimum, maximum, mean, standard deviation and relationship statistics Correlation Analysis and Multiple Regression Analysis found that 1) Most of the members were male, average 46.97 years old, graduated with a bachelor's degree, no community position and become membership was 3.98 years. 2) The operational which were the deputy chairmen and group committees, management production and marketing, support from outside organization, member participation and financial were rate at the highest level. 3) The success consisted of Security and economic status, product and product Management and human resource development were rate at the highest level. 4) Member participation and support from outside organization was positively correlated with success, and the success was predicted by 52.7%. 5) Extensive methods were Integration with relevant departments to provide knowledge on mangosteen production, quality, processing, packaging design and marketing. Engage members to participate in all activities

Keywords: Success, Mangosteen Collaborative Farming Community Enterprise, Operation

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

บทนำ

วิสาหกิจชุมชนเป็นองค์กรที่เกิดจากการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเดียวกัน ที่มีวิถีชีวิตเดียวกัน เป็นเจ้าของกิจการร่วมกัน โดยใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น ผสมผสานภูมิปัญญา และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ มาผลิตเป็นสินค้าหรือบริการ โดยก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในชุมชน เพื่อก่อให้เกิดรายได้และการพึ่งตนเองให้กับครอบครัว ชุมชน และระหว่างชุมชน โดยกรมส่งเสริมการเกษตรจะสนับสนุนการถ่ายทอดความรู้ให้กับวิสาหกิจชุมชนภายในจังหวัดให้มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินธุรกิจ สร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนและแหล่งเงินทุน จัดให้มีการถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์และตามความต้องการของวิสาหกิจชุมชน รวมถึงเชื่อมโยงเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2548) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันเกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ส่งต่อไปยังตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีความยั่งยืน สามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปได้จึงต้องมีการประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้รู้ศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนและเครือข่าย ทั้งในด้าน การวางแผน การดำเนินงาน การบริหารตลาด การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การบริหารสมาชิก กระบวนการจัดการสินค้าและบริการ และผลลัพธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปกำหนดแนวทางในการพัฒนาตนเองและส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จต่อวิสาหกิจชุมชน (กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2562)

จังหวัดจันทบุรี มีวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการอนุมัติการจัดทะเบียนแล้ว 590 แห่ง สมาชิก 9,488 ราย (สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี, 2564) โดยเป็นกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ที่จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน จำนวน 33 กลุ่ม ในจำนวนนั้นเป็นกลุ่มแปลงใหญ่มังคุด จาก 3 อำเภอ จำนวน 5 กลุ่มที่จดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนและมีการจัดการตลาดโดยใช้วิธีประมวลผลผลิตมังคุดคือวิสาหกิจชุมชนมังคุดแปลงใหญ่ศิขมภู อำเภอลือชัยภูมิ วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มังคุดตำบลแสง อำเภอมะขาม วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ตำบลคมบาง อำเภอมะขาม วิสาหกิจชุมชนมังคุดแปลงใหญ่ตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม และวิสาหกิจชุมชนมังคุดแปลงใหญ่ตำบลคลองนารายณ์ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี เพื่อที่จะเชื่อมโยงเครือข่าย ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และรวมกันแก้ปัญหาทั้งด้านการผลิตมังคุดให้มีคุณภาพ ด้านการจัดการผลผลิต การคัดเกรด และเชื่อมโยงตลาดประมวลมังคุด

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมังคุดแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี มีการเชื่อมโยงเครือข่ายกัน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน มีการบริหารจัดการกลุ่มและด้านการตลาดมังคุดในรูปแบบการประมวลมังคุดที่มีศักยภาพเป็นต้นแบบที่ดี ผลักดันดำเนินงานทำให้สมาชิกกลุ่มมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดี ทำให้เป็นที่พึงพอใจของสมาชิก ได้รับรางวัลการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนดีเด่น และเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานและบุคคลทั่วไป ทำให้ได้รับความสนใจจากเกษตรกรหลากหลายกลุ่มเข้ามาศึกษาดูงานและนำไปเป็นต้นแบบในการพัฒนากลุ่มในจังหวัดของตนเอง การศึกษาว่ามีปัจจัยหรือกระบวนการดำเนินงานใดบ้าง ที่ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จจนเป็นที่ยกย่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นสิ่งที่จะต้องหาคำตอบ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานบริหารจัดการกลุ่ม และการจัดการผลผลิตมังคุดของเกษตรกรในเครือข่ายมังคุดแปลงใหญ่และเป็นต้นแบบในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่อื่นๆต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน
3. เพื่อศึกษาความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

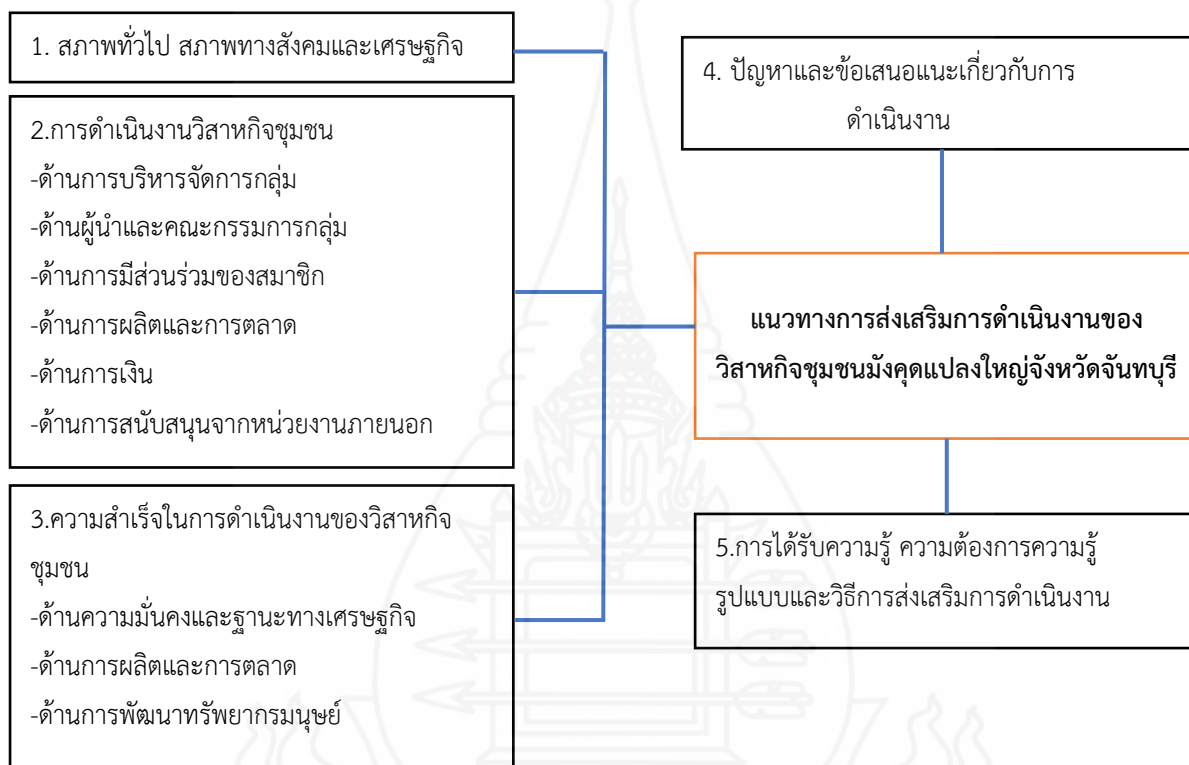

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน
5. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนมั่งคุดแปลงใหญ่

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ด้านผู้นำและคณะกรรมการกลุ่ม ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ด้านการผลิตและการตลาด ด้านการเงิน และด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนมั่งคุดแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมั่งคุดแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี จำนวน 5 กลุ่ม สุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มเป็น วิสาหกิจชุมชนมั่งคุดแปลงใหญ่ศิษย์ภูมิ เก็บข้อมูลจากสมาชิกกลุ่มทั้งหมดจำนวน 63 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมี โครงสร้าง มีลักษณะคำถามทั้งปลายปิด และแบบปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของสมาชิก ตอนที่ 2 ปัจจัยในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ตอนที่ 3 ความสำเร็จ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

ของวิสาหกิจชุมชน ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงาน ตอนที่ 5 การได้รับความรู้ ความต้องการความรู้ รูปแบบและวิธีการส่งเสริมการดำเนินงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติความสัมพันธ์ วิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยมีการให้ คะแนนและแปลความหมายตามมาตราลิเคิร์ต (Likert type scale)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนมังคุดแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี มีผลการวิจัย ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนมังคุดแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี

สมาชิกส่วนใหญ่ร้อยละ 54 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 46.97 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ไม่มีตำแหน่งในชุมชน ระยะเวลาในการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เฉลี่ย 3.98 ปี สมาชิกส่วนใหญ่เข้าร่วมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ เพราะมีความพึงพอใจในกิจกรรมของกลุ่ม โดยได้รับการชักชวนจากสมาชิกด้วยกัน ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหลัก การรับรู้ข่าวสารมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นสื่อบุคคล รับรู้ข่าวสารผ่านสื่อมวลชนโดยใช้อินเทอร์เน็ต และ รับรู้ข่าวสารผ่านสื่อกิจกรรมโดยการประชุม มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.95 คน มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 38.90 ไร่ พื้นที่ปลูกมังคุดเฉลี่ย 19.95 ไร่ ประสบการณ์ในการทำสวนมังคุดเฉลี่ย 18.68 ปี ใช้แรงงานที่เป็นสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 2.43 คน จ้างแรงงานเฉลี่ย 1.97 คน รายได้ในการประกอบอาชีพทั้งหมดเฉลี่ย 1,109,603.17 บาท/ปี โดยมีรายได้จากการผลิตมังคุดเฉลี่ย 613,733.81 บาท/ปี มีผลผลิตมังคุดเฉลี่ย 842.9 กิโลกรัมต่อไร่ (2562/2563) ใช้ต้นทุนในการผลิตมังคุด เฉลี่ย 11,070.76 บาท/ไร่ (2562/2563) โดยเป็นค่าแรงงานมากที่สุด เฉลี่ย 5,288.54 บาท/ไร่ ค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ย 1,831.97 บาท/ไร่ ค่าปุ๋ยอินทรีย์ 1,257.11 บาท/ไร่ ค่าสารเคมีปราบศัตรูพืชเฉลี่ย 734.60 บาท/ไร่ ค่าไฟฟ้าเฉลี่ย 658.24 บาท/ไร่ ค่าฮอร์โมนสารเร่งเฉลี่ย 474.65 บาท/ไร่ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเฉลี่ย 451.40 บาท/ไร่ และค่าวัสดุอุปกรณ์เฉลี่ย 374.25 บาท/ไร่

2. ปัจจัยในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนมังคุดแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี

สมาชิกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านผู้นำและคณะกรรมการกลุ่ม ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ด้านการผลิตและการตลาด ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก และด้านการเงิน ดังแสดงในตารางที่ 1

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11
The 11th STOU National Research Conference

ตารางที่ 1 การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนมั่งคุดแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี

(n =63)

การดำเนินงาน	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
ด้านผู้นำและคณะกรรมการกลุ่ม	4.71	0.326	มากที่สุด
ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม	4.63	0.358	มากที่สุด
ด้านการผลิตและการตลาด	4.51	0.388	มากที่สุด
ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก	4.32	0.508	มากที่สุด
ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	4.13	0.438	มาก
ด้านการเงิน	4.11	0.615	มาก
รวม	4.40	0.316	มากที่สุด

3. ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนมั่งคุดแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี

สมาชิกเห็นว่าความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนมั่งคุด ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความสำเร็จด้านความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจมากที่สุด รองลงมาคือความสำเร็จด้านการจัดการผลผลิตและสินค้า และด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนมั่งคุดแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี

(n =63)

ระดับความสำเร็จ	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
1. ด้านความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ	4.61	0.360	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการผลผลิตและสินค้า	4.59	0.337	มากที่สุด
3. ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	4.56	0.417	มากที่สุด
รวม	4.59	0.323	มากที่สุด

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานกับความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนมั่งคุดแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี โดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) และใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยการคำนวณใช้วิธี Enter เลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการความถดถอยในขั้นตอนเดียว ได้ผลการทดสอบสมมติฐานดังตารางที่ 3 และตารางที่ 4

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานกับความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

(n=63)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value
ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม (X ₁)	.213*	.047
ด้านผู้นำและคณะกรรมการกลุ่ม (X ₂)	.418**	.000
ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก (X ₃)	.546**	.000
ด้านการผลิตและการตลาด(X ₄)	.540**	.000
ด้านการเงิน(X ₅)	.563**	.000
ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (X ₆)	.583**	.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 * มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่าตัวแปรทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน โดยปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ปัจจัยด้านการเงิน ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ปัจจัยด้านการผลิตและการตลาด และปัจจัยด้านผู้นำและคณะกรรมการกลุ่ม มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และปัจจัยด้านการบริหารจัดการกลุ่ม มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized	t	Sig.
	Coefficients		Coefficients		
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	2.148	.333		6.445	.000
ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก(X ₃)	.286	.063	.449	4.524	.000
ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (X ₆)	.291	.073	.394	3.968	.000

R=0.691 ,Adjusted R²=.460, SEE = 0.238 , F =27.356

จากค่าสถิติในตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก และด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้ร้อยละ 46 สามารถสร้างสมการทำนายความสำเร็จในการดำเนินงาน ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

ความสำเร็จ(Z)=0.449 ด้านการมีส่วนร่วม (X_3) + 0.394 ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (X_6) สามารถอธิบายได้ว่า ถ้าหากสมาชิกมีส่วนร่วม และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกมากขึ้นจะส่งผลให้ความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนมากขึ้นตามไปด้วย

5. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนมั่งคั่งแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี

5.1 ปัญหาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

- 1) ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม พบว่ามีปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับน้อย คือปัญหาด้าน เงินทุน วัสดุ – อุปกรณ์ ไม่เพียงพอในการดำเนินกิจกรรม กลุ่มขาดการวางแผนที่ดี/ไม่มีแผนรับความเสี่ยง
- 2) ด้านผู้นำและคณะกรรมการกลุ่ม พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับ น้อยที่สุด คือ คณะกรรมการขาดความรู้ในการบริหารจัดการ
- 3) ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย คือ สมาชิกไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนต่างๆ ในกลุ่ม
- 4) ด้านการผลิตและการตลาด พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย คือ ประเด็นปัญหา กลุ่มขาดการพัฒนาแปรรูปผลผลิต
- 5) ด้านการเงิน พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย คือ ประเด็น สมาชิกขาดความรู้ด้านการจัดทำบัญชี
- 6) ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับ น้อย คือ ประเด็น ผู้ประกอบการรับสินค้าไม่ตรงเวลา โยนภาระค่าขนส่งให้กลุ่ม

5.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงาน

- 1) ควรมีการจัดทำระบบบัญชีให้ชัดเจน และควรมีการจัดสรรสวัสดิการหรือเงินปันผลให้สมาชิก
- 2) ต้องการให้มีการฝึกอบรมด้านการจัดทำผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ จากผลผลิตจากในสวนของตนเองหรือจากผลผลิตที่เหลือจากการจำหน่าย
- 3) ควรมีการจัดหาผู้ร่วมค้าหรือช่องทางการตลาดให้เพิ่มมากขึ้น
- 4) ต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ทั้งในด้านการจัดหาตลาด และการฝึกอบรมด้านการจัดทำบัญชี และควรมีการติดตามงานอย่างต่อเนื่อง
- 5) สมาชิกควรเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มมากขึ้น มาประชุมอย่างต่อเนื่อง สมาชิกบางส่วนมาผลผลิตมาจำหน่ายเพียงอย่างเดียวไม่เข้าร่วมกิจกรรมด้านอื่นๆ

6. ระดับการได้รับความรู้ ความต้องการความรู้ รูปแบบและวิธีการส่งเสริมการดำเนินงาน

6.1 ระดับการได้รับและต้องการความรู้ของสมาชิก ประกอบด้วย ประเด็นความต้องการได้รับการส่งเสริม ได้แก่ การบริหารจัดการกลุ่ม , การเขียนแผนธุรกิจ, การจัดทำบัญชีราย-รายจ่าย การผลิตมั่งคุดคุณภาพ การคัดแยกเกรดผลผลิต การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และการตลาด พบว่าสมาชิกได้รับความรู้ ในประเด็น การผลิตมั่งคุดคุณภาพ การคัดแยกเกรดผลผลิต การจัดทำบัญชีรับ-จ่าย และการบริหารจัดการกลุ่มอยู่ในระดับมาก และสมาชิกต้องการความรู้ในประเด็น การผลิตมั่งคุดคุณภาพมากที่สุด รองลงมาคือ การแปรรูป และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ดังตารางที่ 5 และ ภาพที่ 2

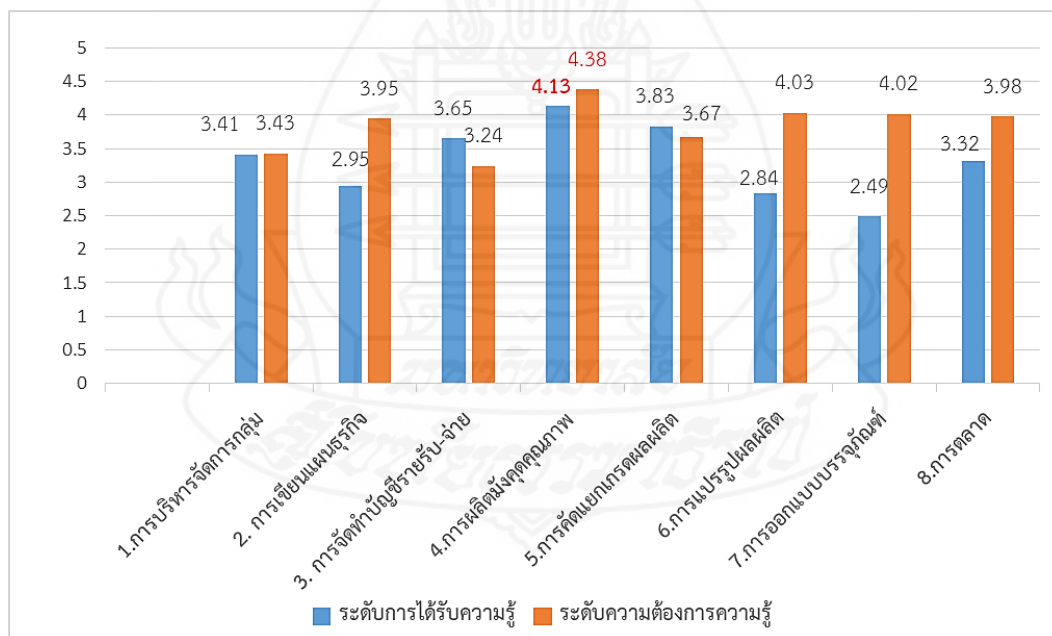

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11
The 11th STOU National Research Conference

ตารางที่ 5 ระดับการได้รับความรู้และความต้องการความรู้ในการส่งเสริม

n=63

ประเด็นความต้องการได้รับ การส่งเสริมการเกษตร	ระดับการได้รับความรู้			ระดับความต้องการความรู้		
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
1.การบริหารจัดการกลุ่ม	3.41	1.087	มาก	3.43	1.241	มาก
2. การเขียนแผนธุรกิจ	2.95	1.084	ปานกลาง	3.95	1.084	มาก
3. การจัดทำบัญชีรายรับ-จ่าย	3.65	1.065	มาก	3.24	1.388	ปานกลาง
4.การผลิตมังคุดคุณภาพ	4.13	0.813	มาก	4.38	0.812	มากที่สุด
5.การคัดแยกเกรดผลผลิต	3.83	0.794	มาก	3.67	1.283	มาก
6.การแปรรูปผลผลิต	2.84	1.194	ปานกลาง	4.03	1.062	มาก
7.การออกแบบบรรจุภัณฑ์	2.49	1.343	น้อย	4.02	1.055	มาก
8.การตลาด	3.32	1.366	ปานกลาง	3.98	1.070	มาก
รวม 8 ประเด็น	3.33	0.729	ปานกลาง	3.84	0.687	มาก

ภาพที่ 2 ระดับการได้รับความรู้และความต้องการความรู้ของสมาชิก

6.2 ความต้องการช่องทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่าสมาชิกต้องการ ช่องทางในการส่งเสริมการเรียนรู้จาก สื่อบุคคลในทุกประเด็นอยู่ในระดับมาก ได้แก่หน่วยงานเอกชน และ หน่วยงานราชการ ต้องการสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นคู่มือ และสื่อ อิเล็กทรอนิกส์รูปแบบอินเทอร์เน็ตและวีดิทัศน์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

6.3 ความต้องการวิธีการส่งเสริมการเรียนรู้ ต้องการวิธีการในระดับมากคือ ฝึกปฏิบัติ การทัศนศึกษา และสาธิตตามลำดับ ในระดับปานกลาง คือ การบรรยาย

7. วิเคราะห์แนวทางส่งเสริมการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนมั่งคุดแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี

แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนมั่งคุดแปลงใหญ่ จังหวัดจันทบุรี สามารถสรุปได้ ดังภาพที่ 3 ดังนี้

1) นักส่งเสริม เป็นสื่อบุคคลในหน่วยงานราชการ และเอกชน ต้องบูรณาการร่วมกัน ทำหน้าที่นำสาร ถ่ายทอดองค์ความรู้ สู่ผู้รับสาร คือ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน โดยเน้นการสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วม

2) ข้อมูลข่าวสาร เป็นเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวกับ การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ (1) การบริหารจัดการกลุ่ม (2) การเขียนแผนธุรกิจ (3) การจัดทำบัญชีรายรับ-จ่าย (4) การผลิตมั่งคุดคุณภาพ (5) การคัดแยกเกรดผลผลิต (6) การแปรรูปผลผลิต (7) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และ (8) การตลาด และประเด็นปัญหาในการดำเนินงาน ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ด้านผู้นำและคณะกรรมการ ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ด้านการผลิตและการตลาด ด้านการเงิน และด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

3) สื่อ เป็นตัวกลางระหว่างนักส่งเสริมไปยังเกษตรกรได้แก่ สื่อบุคคล ที่เป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมภาครัฐ และภาคเอกชน สื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นคู่มือ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นอินเทอร์เน็ต และวิดีโอทัศน์

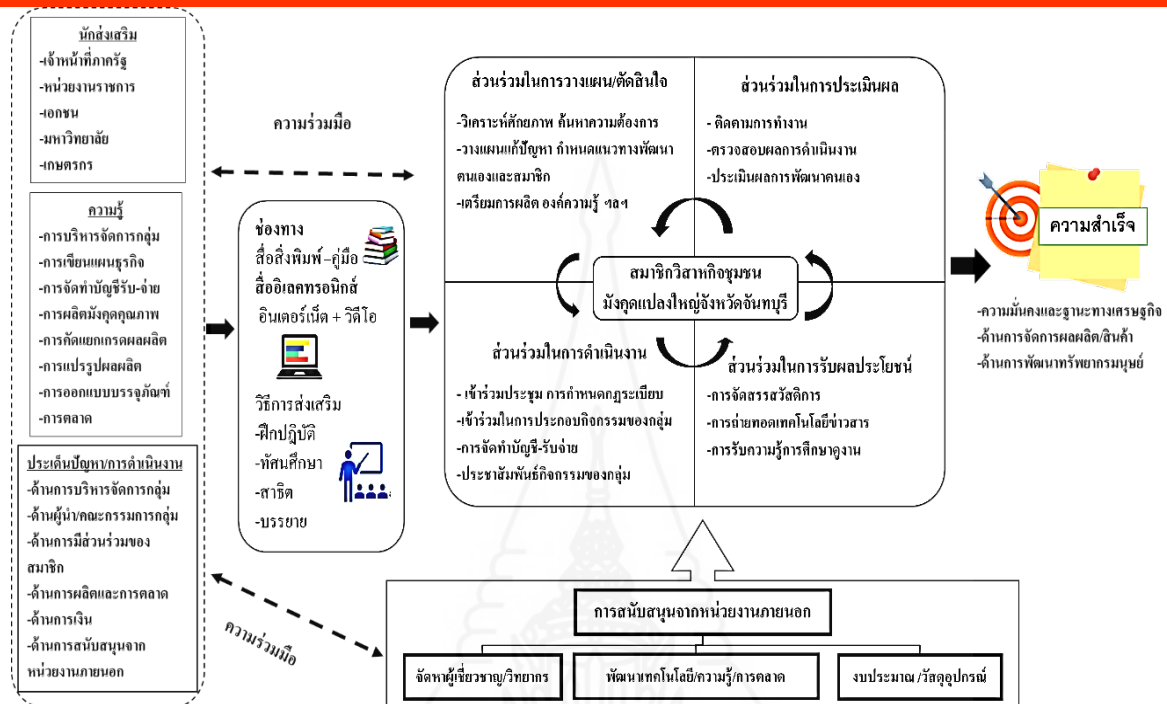
4) ผู้รับสาร เป็น สมาชิกวิสาหกิจชุมชนมั่งคุดแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี

5) วิธีการ ใช้แบบผสมผสานเป็นลักษณะของการส่งเสริมที่เป็นกระบวนการ ได้แก่ ฝึกปฏิบัติ ทัศนศึกษา สาธิต และบรรยาย โดยที่นักส่งเสริมเกษตรกร และเกษตรกรต้องมีส่วนร่วมในการเข้ามาส่งเสริมและรับความรู้ และดำเนินการร่วมกันเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

ภาพที่ 3 แนวทางส่งเสริมการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนมั่งคั่งแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนมั่งคั่งแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี สามารถอภิปรายผลประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของสมาชิก

สมาชิกส่วนใหญ่เป็น เพศชาย อายุเฉลี่ย 46.97 ปี ซึ่งโดยอยู่ในวัยกลางคนเป็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกับการศึกษาของนิศาชล เตชะขอดและคณะ (2562) ศึกษาบทบาทผู้นำในการดำเนินงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 54 ปี แต่แตกต่างจากการศึกษาของ สุตรรัตน์ แซ่มเงิน (2559, น.112) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนไวน์ศรีชุมแสง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่าช้าง จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบัน ในภาคการเกษตร เพศชายและเพศหญิง มีความเท่าเทียมกันในการบริหารจัดการและตัดสินใจ สมาชิกส่วนมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี แตกต่างจากการศึกษาของ นุสรรา คำมัน (2559, น.128) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี พบว่าสมาชิก ส่วนมากไม่ได้รับการศึกษา ซึ่งจากการที่สมาชิกมีความรู้ในระดับปริญญาตรี ทำให้สามารถพัฒนาความรู้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร และการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ได้ง่าย สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งในชุมชน ระยะเวลาในการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เฉลี่ย 3.98 ปี สมาชิกส่วนใหญ่เข้าร่วมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ เพราะมีความพึงพอใจในกิจกรรมของกลุ่ม โดยได้รับการชักชวนจากสมาชิกด้วยกัน ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหลัก การรับรู้ข่าวสารมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นสื่อบุคคล

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

รับรู้ข่าวสารผ่านสื่อมวลชนโดยใช้อินเทอร์เน็ต และรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อกิจกรรมโดยการประชุม อภิปรายได้ว่า การที่สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งในชุมชนทำให้ไม่มีการกิจอื่นมากนัก ทำให้มีเวลาส่วนตัวในการเข้าร่วมกลุ่ม และสมาชิกวิสาหกิจชุมชนเป็นสมาชิกใหม่หรือยังเข้าร่วมกลุ่มได้ไม่นาน ทำให้ขาดประสบการณ์ อาจส่งผลต่อประสิทธิภาพ ในการดำเนินงาน จึงต้องมีการส่งเสริมพัฒนาในด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้น โดยสมาชิกจะตัดสินใจเข้าร่วมกลุ่มเพราะมีความพึงพอใจในกิจกรรมกลุ่ม และได้รับชักชวนจากสมาชิกด้วยกัน โดยมีเจ้าหน้าที่จากกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุน สมาชิกรับข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ต และการประชุม ดังนั้น เจ้าหน้าที่ส่งเสริมฯจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาความรู้และเทคโนโลยีผ่านช่องทางโซเชียลมีเดีย เช่นไลน์ เฟสบุ๊ค และมีแผนอบรมให้ความรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตร เพื่อให้ตรงกับความต้องการของสมาชิก

2. ปัจจัยในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

สมาชิกมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยในการดำเนินงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งปัจจัยด้านผู้นำกลุ่ม และคณะกรรมการกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่ม ปัจจัยด้านการผลิตและการตลาด ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก และปัจจัยด้านการเงิน เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เพราะความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นในองค์กรใดก็ตาม ขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มและสมาชิกมีการวางแผนในการดำเนินงาน ซึ่งต้องอาศัยผู้นำและคณะกรรมการกลุ่มที่มีความสามารถ มีความเป็นผู้นำที่ดี มีความน่าเชื่อถือ สามารถแก้ไขปัญหาในการทำงานของสมาชิกและสร้างความสามัคคี สมาชิกมีให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม นอกจากนี้ปัจจัยด้านการผลิตและการตลาด การผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ การวางแผนการใช้จ่ายเงินก่อนการลงทุนและมีการทำบัญชีชัดเจนโปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมทั้งการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่ม สอดคล้องกับการศึกษาของ พรรณธิดา เหล่าพวงศักดิ์ (2557) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน จังหวัดสมุทรสาคร คือด้านคณะกรรมการกลุ่ม ด้านกระบวนการ ด้านสมาชิกกลุ่ม ด้านการเรียนรู้และด้านเครือข่าย

3. ความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนมั่งคุดแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรี

ความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนมั่งคุด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมั่งคุดแปลงใหญ่ เกิดจากการรวมตัวกันโดยสมัครใจของสมาชิกที่เป็นคนในพื้นที่และใกล้เคียงที่มีเป้าหมายเดียวกัน เพราะสมาชิกมีความคิดเห็นว่าเป็นพื้นที่ของตนมีผลผลิตที่มีคุณภาพ และมีตลาดรองรับผลผลิต อีกทั้งสมาชิกยังเห็นว่าการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนจะทำให้เกิดความมั่นคงในอาชีพ และเกิดความยั่งยืน โดย 1) ด้านความมั่นคงและฐานะทางเศรษฐกิจ จากการที่เกิดการรวมกลุ่มทำให้สมาชิกเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีรายได้เพิ่ม กลุ่มได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป เกิดการสร้างงานในชุมชน และเป็นต้นแบบให้กับชุมชนและกลุ่มองค์กรต่างๆ (2) ด้านการจัดการผลผลิต/สินค้า เมื่อเกิดการรวมกลุ่มทำให้สมาชิกมีการพัฒนาผลผลิตมั่งคุดให้มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ขายผลผลิตได้ในราคาสูงขึ้น สินค้าได้รับการยอมรับจากผู้ประกอบการและผู้บริโภค (3) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สมาชิกได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และทักษะในการทำงานเพิ่มมากขึ้นสามารถเป็นถ่ายทอดและต้นแบบให้กับผู้อื่นได้ และเกิดความภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกกลุ่มและการประกอบอาชีพ โดยเมื่อเข้าร่วมกลุ่มจะเกิดการศึกษาเรียนรู้ร่วมกัน โดยกลุ่มใช้วิธีการลงพื้นที่ของแต่ละสวน เพื่อให้เห็นภาพ และได้ลงมือปฏิบัติ ทำให้สมาชิกได้รับการพัฒนาควบคู่ไปด้วย ซึ่ง สอดคล้องกับการศึกษาของ นุรน์จมาล် แวโด (2557) พบว่า

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

ความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดนราธิวาส โดยมีความสำเร็จด้านศักยภาพชุมชน ด้านการมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ และด้านการทำธุรกิจยั่งยืนอยู่ในระดับมาก

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินงานกับความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนมีจุดเด่นใหญ่ จังหวัดจันทบุรี 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก และปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับ ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนจะเกิดความสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับความร่วมมือของสมาชิก ถ้าสมาชิกให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมาก กลุ่มก็จะมีความสำเร็จเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับนุสรา คำมัน (2559) พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกมีความสำเร็จกับวิสาหกิจชุมชน ดังนั้นจึงต้องมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกให้เพิ่มขึ้น เช่นการสร้างแรงจูงใจ มีการปันผลและสวัสดิการให้สมาชิก เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และแสดงศักยภาพของตนให้มากขึ้น และในความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนจะขาดไม่ได้คือการได้รับการสนับสนุนจาก หน่วยงานภายนอกไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน เช่นการสนับสนุนงบประมาณ หรือเทคโนโลยีการผลิต เครื่องมือ เครื่องจักร และองค์ความรู้ต่างๆ ถึงแม้กลุ่มจะมีความเข้มแข็ง มีผู้นำและสมาชิกที่มีศักยภาพ แต่ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ความสำเร็จอาจเป็นไปได้ยาก กลุ่มจึงต้องมีการเชื่อมโยงเครือข่าย ให้เอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการสนับสนุนกลุ่มทั้งด้าน งบประมาณและความรู้โดยเฉพาะด้านการตลาดและการแปรรูป บูรณาการจากหน่วยงานต่างๆ มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนุสรา คำมัน (2559) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในอำเภอลานสาก จังหวัดอุทัยธานี พบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกมีความสัมพันธ์ กับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อสมาชิก

1.1 สมาชิกควรมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม คณะกรรมการกลุ่ม/ผู้นำต้องสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วม มากขึ้น เช่น สอบถามความต้องการการได้รับความรู้ของสมาชิกเพื่อให้ตรงตามความต้องการ จัดการประชุมที่น่าสนใจ จัด สวัสดิการให้สมาชิกอย่างทั่วถึง

1.2 สมาชิกควรมีการศึกษาอบรมเรื่องการตลาดและการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพิ่มเติม ติดต่อประสานงาน นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร เอกชน หน่วยงานภาครัฐ หรือมหาวิทยาลัย คัดเลือกตัวแทนกลุ่มที่มีความสนใจด้านการแปรรูป เข้าอบรม และฝึกปฏิบัติ แล้วกลับมาถ่ายทอดให้สมาชิก จัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายพัฒนาผลิตภัณฑ์

1.3 กลุ่มควรมีการจัดทำบัญชีที่เป็นระบบ มีความชัดเจน และมีการจัดสรรสวัสดิการ เงินปันผล หรือสวัสดิการ ชุมชนเพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.1 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรลงพื้นที่ติดตามและร่วมกิจกรรมกับกลุ่มอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อตัว เจ้าหน้าที่ สมาชิก และกลุ่ม

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 11

The 11th STOU National Research Conference

2.2 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรจัดอบรมความรู้กับเกษตรกรในเรื่องการตลาด การเพิ่มช่องทางการตลาด การแปรรูป การออกแบบบรรจุภัณฑ์ การจัดทำบัญชี โดยเลือกใช้สื่อแบบผสมผสาน มีการบรรยาย ฝึกปฏิบัติ สาธิต เพื่อให้ได้เห็นภาพและได้ทดลองทำ โดยบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่าย เพื่อให้สามารถที่จะช่วยเหลือดูแลถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกันได้ โดยมีการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศึกษาดูงาน

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มต่างๆ

3.2 ควรมีการศึกษาวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยให้คนชุมชนร่วมในการดำเนินการวิจัย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการสร้างความสำเร็จในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน

3.3 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาตลาดประมูลมังคุดวิสาหกิจชุมชนมังคุดแปลงใหญ่จังหวัดจันทบุรีแบบครบวงจร

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการเกษตร.(2548).พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.2548.กรุงเทพฯ: ฝ่ายเผยแพร่เอกสาร
กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร. (2562). คู่มือนักส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน.(พิมพ์ครั้งที่ 1).กรุงเทพฯ: โรง
พิมพ์นิเวศธรรมดาการพิมพ์.
- นิศาชล เจต๊ะขอด, กังสดาล กนกหงษ์, พหล ศักดิ์คะหัตน์,และ พุฒิสรรค์ เครือคำ (2562). บทบาทผู้นำในการดำเนินงานกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชน จังหวัดเชียงใหม่. วารสารวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร, 37(1): 84-93
- นุรน์จมาล แวโด. (2557). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนราธิวาส.(วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. สงขลา
- นุสรรา คำมัน. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในอำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี.(วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- พรรณธิดา เหล่าพวงศักดิ์. (2557).แนวทางเสริมสร้างความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน จังหวัดสมุทรสาคร.
วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, ปีที่ 34 (ฉบับที่ 3เดือนกรกฎาคม-กันยายน 2557), น.21-30.
- สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี. (2564). รายงานข้อมูลวิสาหกิจชุมชนจังหวัดจันทบุรี ปี 2564.จันทบุรี: สำนักงานเกษตร
จังหวัดจันทบุรี.
- สุดารัตน์ แชมเงิน.(2559) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในศรีชุมแสง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอยาย่าง จังหวัด
เพชรบุรี.(วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.